

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ  
УРЫССУ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАР

№6

Иске Урыссу ав.

2019 елның 4 июле

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Урыссу авыл  
жирлегенең законнарға һәм жирле үзидарә органнарының норматив хокукый  
актларға үзгәрешләр мониторингын үткөрү турында Нигезләмәне  
раслау хакында

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Урыссу авыл  
жирлеге жирле үзидарә органнарының Татарстан Республикасы Ютазы  
муниципаль районы Урыссу авыл жирлеге жирле үзидарә органнары  
тарафыннан кабул ителгән законнарға һәм муниципаль норматив хокукый  
актларға үзгәрешләр кертү мониторингын үткөрү буенча эшен камилләштерү  
максатларында, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы  
“Урыссу авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан  
Республикасы Ютазы муниципаль районы Урыссу авыл жирлеге Советы  
КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Урыссу авыл  
жирлеге жирле үзидарә органнарының законнарға һәм муниципаль норматив  
хокукый актларға үзгәрешләр кертү мониторингын үткөрү турындагы  
кушымтадагы Нигезләмәне расларга.

2. Әлеге карарны Иске Урыссу авылы, Совет урамы, 16в йорт адресы  
буенча урнашкан махсус жайланган мәгълүмати стендта урнаштырырга һәм  
<http://pravo.tatarstan.ru> веб-адресы буенча «Татарстан Республикасының  
рәсми хокукый мәгълүмат порталында», Ютазы муниципаль районының  
[www.yutaza.tatar.ru](http://www.yutaza.tatar.ru) веб-адресы буенча рәсми сайтында Интернет мәгълүмати-  
телекоммуникацион челтәрендә урнаштыру юлы белән халыкка игълан  
итәргә.

3. Әлеге карар рәсми рәвештә халыкка житкерелгәннән соң, үз көченә  
керә.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз җаваплылыгыма  
алам.

Урыссу авыл жирлеге Башлыгы  
вазифаларын башкаручы



Ф.Г. Әминова

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Урыссу авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларға үзгәрешләр кертү мониторингын үткәрү турындагы Нигезләмә

## I. Гомуми нигезләмәләр

1. Закондагы үзгәрешләргә һәм Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Урыссу авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукый норматив актларына мониторинг үткәрү (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) муниципаль актларның кабул ителешен (игълан ителешен), үзгәртелешен яки көчен югалткан (кире кагылган) дип саналышын тәмин итү өчен жирле үзидарә органнарының үз вәкаләтләре чикләрендә магълүматлар жыю, аларны гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлеген күздә тоту.

2. Мониторинг Урыссу авыл жирлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

3. Урыссу авыл жирлеге жирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының юридик бүлеге белән хезмәттәшлек итәләр.

4. Урыссу авыл жирлеге жирле үзидарә органнарында мониторинг үткәрү өчен җаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг үткәрүнең максатлары булып тора :

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында, муниципаль актларны кабул ителүе, үзгәртелүе һәм аларның үз көчләрен югалткан дип саналуы ихтыяҗы булуын ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләрне, каршылыкларны, кимчелекләрне бетерү, хокукый җайга салуда кабатлаулардан арыну;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәмин итү;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

гамәлдән чыккан (актуальлеген югалткан) яисә кулланылмаган муниципаль актларны яисә аларның аерым нигезләмәләрен (нормаларын) ачыклау;

хокук куллану нәтижәләлеген арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген киметүче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешенә жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү;

норматив актлар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү .

6. Мониторинг үз эченә түбәндәгеләрне жыюны, гомумиләштерүне, анализлауны һәм үзгәрешләрне бәяләүне ала:

федераль конституциячел законнарны, федераль законнарны, Россия Федерациясенең башка закон актларын;

Россия Федерациясе Президенты указларын, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларын, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актларын, федераль дәрәжәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукый актларны;

Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын;

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Урыссу авыл жирлеге Уставын, муниципаль актларны .

7. Мониторинг үткәрүнең нигезләре булып тора:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү;

муниципаль актларны хокукый жайга салуны аерым өлкәләрдә куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

массакуләм мәгълүмат чараларының муниципаль актларны камилләштерү мөһимлеге яки кимчелекләре турында мәгълүматы;

муниципаль актларның камил булмавы хакында гражданның, юридик затларның, шул исәптән ижтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренең вәкиллеке органнары депутатларының мөрәжәгатъләре, шул исәптән түбүндәгеләрне үз эченә алган мөрәжәгатъләр:

Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан үткәрелгән хокукый экспертиза бәяләмәсе;

билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафыннан эзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәсе;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләренең, семинарларның, ачык тыңлаулар, ижтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

## II. Мониторинг үткәрү тәртибе

8. Урыссу авыл жирлеге жирле үзидарә органнары үз компетенцияләренә кагылган мәсьәләләр буенча әлеге Нигезләмәнең 4 пунктында күрсәтелгән жаваплы затлар белән үзара бәйләнештә мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәрү максатларында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып алынырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре,

Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг түбәндәгеләрне анализлау аша башкарыла:  
элегә Нигезләмәнең 6 пунктында күрсәтелгән актларны;  
федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый актларны дөгъвалау эшләре буенча суд актларын (суд практикасы);  
прокурор жавабы актларын.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән норматив хокукый актлар чыгару эше нәтижәләрен теркәү максатларында, муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карары нигезендә кабул ителгән муниципаль норматив хокукый актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү өчен түбәндәгеләрне тәмин иткән мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда):

“Гарант” мәгълүмат системасында контрольга куелган закон һәм башка норматив хокукый актларга үзгәрешләр турында мәгълүмат керү;

“Гарант” мәгълүмат системасына хокукый жайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар мәгълүматы керү;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенең «Региональ закончалык аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасыннан мәгълүмат керүе.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукый актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) үзгәртелешен яки көчен югалткан (гамәлдән чыгаруны) дип саналышын тәмин итү, элегә Нигезләмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән беррәттән, муниципаль актларның куллану практикасы турында мәгълүмат түбәндәге критерийлар буенча гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларының, ирекләренең һәм законлы мәнфәгатьләренең үтәлеше;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлыгы билгеләнгән зуррак юридик көчкә ия норматив хокукый актлар булуы;

муниципаль акт чыгарганда, жирле үзидарә органы үз компетенциясе чикләренең үтәлеше;

муниципаль актта коррупциячел факторлар булуы;

ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукый жайга салуның тулылыгы;

хокук нормаларында каршылыklar;

юридик-техник характердагы хаталар булуы;

муниципаль актны кулланганда муниципаль акт нигезлэмэлэренең мәгънәсен бозу;

муниципаль хокукый актны кулланганда, хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) ;

норматив хокукый актларны куллану тәҗрибәсе булу;

норматив хокукый актларны куллануда бертөрдәге тәҗрибә булмавы;

муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм аларның эчтәлегә;

муниципаль акт белән җайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәҗәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турында закон көченә кергән суд актлары булу (саны) һәм аларны кабул итү нигезләре.

13. Мониторинг йомгаклары буенча федераль һәм республика законнарында үзгәрешләр муниципаль актларга үзгәрешләр кертүне таләп иткән очракта жирле үзидарә органнары тарафыннан:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану турында, яңа муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны зуррак юридик көчкә ия булган актлар белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтыяжын тудыручы федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарганнан соң, 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданнарның, юридик затларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренң вәкилләкә органнары депутатларының мөрәҗәгатьләре, шулай ук «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль закон белән билгеләнгән срокларда каралырга тиешле прокурор күзәтчелеге актларыннан тыш башка прокуратура мәгълүматы торганда, мониторинг алар кергәннән соң, 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Әлегә очракларда мониторинг үткәрү нәтиҗәләре турында мөрәҗәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норматив-хокукый актлар чыгару эшчәнлегә планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

### III. Мониторинг нәтиҗәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проектын эшләү һәм мониторинг нәтиҗәләре буенча муниципаль акт кабул итү, әлегә Нигезләмәнең 14 пунктындагы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән көннән соң, ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг үткәрү өчен җаваплы затлар Урыссу авыл жирлегә жирле үзидарә органнары җитәкчеләре алдында хисап аеннан соң килүче

айның 5 числосыннан да соңга калмыйча, мониторинг нәтижеләре турында хисап тотат.

16.1. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә түбәндәгеләрне алырга тиеш:

мониторинг үткәрү объекты турында мәгълүматны;

мониторинг үткәрү башкаручылары турында мәгълүматны;

мониторинг үткәрү чоры турында мәгълүматны;

хокукый жайга салу предметының кыскача характеристикасын, мониторинг үткәрү нигезләрен.

16.2. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә түбәндәгеләрне алырга тиеш:

хокукый жайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүматны;

муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм (яки) яңа муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәрне;

тиешле хокукый мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукый жайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижеләренә нигезләннгән башка нәтижеләр һәм тәкъдимнәрне.

17. Мониторинг нәтижеләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар, законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертү өчен жиберелә. Әлеге регистрга кертү өчен мониторинг нәтижеләре буенча ачыкланган һәм анда кертелмәгән муниципаль актлар жиберелә.

18. Мониторинг нәтижеләре буенча норматив документлар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзерләнәргә мөмкин.

#### IV. Жаваплылык

19. Мониторинг үткәрү һәм хокукый документлар чыгару эшчәнлеген өчен жаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук жирле үзидарә органнары карамагында булган тиешле хокукый жайга салу өлкәсендә муниципаль актларны федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) жаваплылыкта булалар.

20. Тискәре нәтижеләргә, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, жәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән мониторинг нәтижеләре буенча гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә жирле үзидарә органнары житәкчеләре жаваплы була.